

החוג ללשון העברית וללשונות השמיות

המחלקה ללשון העברית

1. לימודי התואר הראשון

א. כללי

המחלקה שואפת להקנות לתלמידים ידיעה במבנה הלשון העברית על פי גילוייה וסגנונותיה לתקופותיהם ולהציג לפנייהם את בעיות מחקרה ואת הישגיו. הלימודים מיוסדים על השיטה ההשוואתית הכורכת את הכרת הלשונות השמיות הקרובות עם עיון בהתפתחותה של העברית לדורותיה, ועם זאת נתונה הדעת אל המחקר הבלשני בן-ימינו. לבוגריה מציעה המחלקה המשך לימודים לתארים מתקדמים (להלן, פרק 2). כן מציעה המחלקה לבוגריה המשך לימודים במסלול חד-שנתי המקנה תעודה בעריכה לשונית (להלן, פרק 3).

ב. מסלולי הלימודים

סך כל שעות הלימוד בלימודי המחלקה במתכונת דו-חוגית הוא (לכל היותר) 66 ש"ס + 2 ש"ס לימודים פקולטטיים, ובסך הכול 68 ש"ס. תלמיד יכול לבחור גם במתכונת חד-חוגית: לשון עברית ולשונות שמיות.

ג. תנאי קבלה לחוג

לפי דרישות המינימום הנהוגות בפקולטה למדעי הרוח.

ד. מבנה הלימודים של החוג

במהלך לימודיהם ילמדו התלמידים:

1. 56 ש"ס;
2. עד 10 ש"ס של מיומנויות כמפורט להלן;
3. 2 ש"ס לימודים פקולטטיים.

1. **לתשומת לב: לימודים פקולטטיים** - מורכבים מקורסים פנורמיים אותם יש לבחור מתוכניות הלימודים של חוגי הפקולטה, שאינם חוגי הלימוד של התלמיד. כל הקורסים הפנורמיים הם בהיקף של 2 ש"ס ומהווים חלק מהציון הכללי. במסלול הדו-חוגי בפקולטה - קורס פנורמי אחד בהיקף של 2 ש"ס בכל חוג. במסלול החד חוגי בפקולטה - 2 קורסים פנורמיים בהיקף של 4 ש"ס. במסלול הדו-חוגי (חוג אחד בפקולטה חוג שני בפקולטה אחרת) - קורס פנורמי אחד בהיקף של 2 ש"ס. את הקורסים יש לבחור מתוך הרשימה המרוכזת בפרק הדן בלימודים הפקולטטיים.
2. **השלמת חובות לימודים לתלמידים ממשיכים שהחלו את לימודיהם לפני תשס"ד** - תלמידים שטרם השלימו חובת לימוד "סדנת יסוד" יוכלו לעשות כן בסמסטר א' תשס"ד בלבד. כמו כן, תלמידים שטרם השלימו "אנגלית מוגבר למדעי הרוח" יבחרו כחלופה בקורס פנורמי נוסף בהיקף של 2 ש"ס. פרטים לגבי קבוצות סדנת יסוד וקורסים פנורמיים – ראה בפרק הדן בלימודים הפקולטטיים.

ה. מהלך הלימודים ודרישות קדם

התיאור דלהלן מעמיד את שלד מהלך הלימודים בחוג והוא נתון לשינויים קלים. התיאור המדויק מוצג להלן בתכנית הלימודים המפורטת הבאה לאחר עמודי מבוא אלו. ההשתתפות בקורסי יסוד אחדים מהווה תנאי להשתתפות בקורסים אחרים – כמוער להלן. התלמידים, ובעיקר אלה שלימודיהם בחוג עתידים להתחיל בסמסטר ב', ייקחו לתשומת לבם את תכנית הלימודים המפורטת ואת פריסת הקורסים בסמסטרים השונים.

שנה א'

4 ש"ס (סמ' א')	יסודות הדקדוק (מיומנות) ¹
2 ש"ס (סמ' ב')	יסודות התחביר (מיומנות) ²
4 ש"ס (סמ' א'+ב')	ערבית למתחילים (מיומנות) ³
2 ש"ס (סמ' א' או ב')	הלשון העברית לתקופותיה (ש')
2 ש"ס (סמ' א' או ב')	הלשון העברית לתקופותיה (ת') ⁴
2 ש"ס (סמ' א' או ב')	העברית והלשונות השמיות (ש')
2 ש"ס (סמ' ב')	מושגי יסוד במדע הלשון א' (שו"ת) ⁵
2 ש"ס (סמ' ב')	סמנטיקה א' (שו"ת)
2 ש"ס (סמ' א')	הדרכה ביבליוגרפית (ת')

שנה ב'

4 ש"ס (סמ' א')	תורת ההגה (שו"ת)
4 ש"ס (סמ' ב')	תורת הצורות (שו"ת) ⁶
4 ש"ס (סמ' ב')	לשון חז"ל (שו"ת) ⁶
2 ש"ס (סמ' א')	מושגי יסוד במדע הלשון ב' (שו"ת) ⁵
4 ש"ס (סמ' א')	תחביר למתקדמים
2 ש"ס (סמ' א')	סמנטיקה ב' ⁷
4 ש"ס (סמ' א'+ב')	ערבית למתקדמים (שו"ת) ⁸
2 ש"ס (סמ' א')	קריאה מודרכת בספרות חז"ל ⁹

שנה ג'

2 ש"ס (סמ' א')	תחביר לשון המקרא (שו"ת)
4 ש"ס (סמ' א')	ארמית מקראית (שו"ת)

¹ ציון "עובר" בקורס זה הוא "טוב מאוד", והוא תנאי מעבר לשנה ב'. פטורים מן הקורס תלמידים שיעמדו בבחינה ב"יסודות הדקדוק" בציון "טוב מאוד".
² ציון "עובר" בקורס זה הוא "טוב מאוד", והוא תנאי מעבר לשנה ב'. פטורים מן הקורס תלמידים שיעמדו בבחינה ב"יסודות התחביר" בציון "טוב מאוד".
³ פטורים מן הקורס תלמידים שלמדו ערבית בביה"ס התיכון ברמת 3 יחידות או יותר וקיבלו ציונים אלה: לפחות 80 ברמת 3 יחידות; לפחות 70 ברמה שמעל ל-3 יחידות.
⁴ ההשתתפות בתרגיל אפשרית בסמסטר שבו נלמד השיעור או בסמסטר שלאחריו אך לא בסמסטר הקודם לו.
⁵ פטורים תלמידי החוג לבלשנות כללית הלומדים את הקורס "מבוא לבלשנות כללית".
⁶ דרישת קדם: הקורס "תורת ההגה".
⁷ דרישת קדם: הקורס סמנטיקה א'.
⁸ פטורים תלמידי החוג לערבית והחוג להיסטוריה של המזרח.
⁹ ההשתתפות בשיעור זה אינה חובה. תלמיד הבוחר שלא להירשם לשיעור יפנה למזכירות החוג כדי להסדיר את רישומו לבחינה.

4 ש"ס (סמ' א' או ב')	סמינריון א'
4 ש"ס (סמ' א' או ב')	סמינריון ב'
2 ש"ס (סמ' ב')	קריאה מודרכת בטקסטים מימי הביניים ⁹
6 ש"ס (סמ' א' או ב')	שיעורי בחירה

הערה: במסגרת שיעורי הבחירה יבחר התלמיד 6 ש"ס מתוך השיעורים המוצעים לבחירה בתכנית הלימודים המפורטת (מסגרת 125). 2 ש"ס מן השיעורים הללו ניתן לבחור – בתיאום עם יועץ החוג – מתוך שיעורי המחלקה ללשונות השמיות.

ו. דרישות במהלך הלימודים

השתתפות פעילה

הלימודים נערכים מתוך מגע הדוק בין המורים והתלמידים. במרבית השיעורים יחויב התלמיד להגיש אחת ל-3-2 שבועות עבודה בכתב (תרגיל וכיו"ב) הקשורה בנושא השיעור. לצורך זה תינתן הדרכה מתמדת על ידי מורי המחלקה. הגשת תרגילים היא תנאי מעבר בקורס.

בחינות מעבר

בסוף כל קורס ייבחנו התלמידים בחומר שנלמד הן בשיעורים והן בחומר השלמה מתוך רשימה ביבליוגרפית הנמסרת לתלמידים בתחילת הקורס.

בקורסים "יסודות הדקדוק" ו"יסודות התחביר" יהיה הציון העובר "טוב מאוד". לא עמד תלמיד בבחינה בקורס שלמד, יחזור על הקורס בסמסטר או בשנה העוקבים (הקרוב מן השניים). ועדת ההוראה של החוג רשאית להורות על הפסקת לימודיו של תלמיד שצבר למעלה מ-3 כישלונות במהלך לימודיו.

סדרי בחינות במועד מיוחד והזכאות להן וכן סדרי בחינות לתיקון ציון חיובי הם כאמור בפרק "סדרי הלימודים בפקולטה" שבידיעון הפקולטה למדעי הרוח.

בחינות בקיאות

במשך שנות לימודיהם נבחנים התלמידים על הבנתם של טקסטים מן הספרות העברית לתקופותיה. בשנה א' – על טקסטים מן המקרא, בשנה ב' – על טקסטים מספרות חז"ל ובשנה ג' – על טקסטים מספרות ימי הביניים. חומר הבחינה מתפרסם על גבי לוח המודעות של החוג בתחילת כל שנה.

לקראת הבחינות שבשנים ב' וג' מקיים החוג שיעורי קריאה מודרכת. ההשתתפות בשיעורים אלו אינה חובה. תלמיד בוחר שלא להירשם לשיעור יפנה למזכירות החוג כדי להסדיר את רישומו לבחינה.

עבודות סמינריוניות

על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות בהדרכת שני מורים שונים מקרב מורי החוג (ובכללם מורי המחלקה ללשונות השמיות). את העבודות יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב לזה שבו התקיים הסמינריון. לעניין זה הסמסטר העוקב לסמסטר ב' הוא סמסטר קיץ.

ז. ציון גמר

ציון הגמר ייקבע על פי שקלול זה:

75%	שיעורים ותרגילים
25%	סמינריונים

ח. חטיבות לימודים מיוחדות

הקבצי הלימודים של החוג בעבור תכנית הלימודים הכלליים מפורטים בידיעון במסגרת התכנית ללימודים כלליים.

ט. תכניות מיוחדות

המחלקה מקיימת סמינריון מחלקתי אחת לחודש. בסמינריון, הפתוח לתלמידי החוג, מרצים מורי החוג ומרצים אורחים. הודעה על מועד ההרצאות מתפרסמת על גבי לוח המודעות של החוג בתחילת כל סמסטר.

במסגרת לימודי התכנית בעריכה לשונית מארח החוג עורכים, יוצרים ומתרגמים בסדרת הרצאות המתקיימת בסמסטר א'. פרטים על הסדרה הפתוחה לתלמידי החוג מתפרסמים על גבי לוח המודעות של החוג בתחילת הסמסטר. הסדרה בשיתוף עם התכנית ללימודי תרגום ועריכת תרגום שליד בית הספר ללימודי התרבות.

י. ועדת ההוראה של החוג

ועדת ההוראה מטפלת בכל ענייני התלמידים של המחלקה. אל הוועדה אפשר לפנות בכתב או דרך מזכירות החוג.

2. לימודי התואר השני במסגרת בית-הספר למדעי היהדות המחלקה ללשון העברית

א. תנאי קבלה

יתקבלו ללימודי התואר השני תלמידים שסיימו את לימודי התואר הראשון במחלקה ללשון העברית בציון 80 לפחות.

ב. מסלולי הלימודים

תלמיד התואר השני יוכל לבחור באחד משני מסלולי הלימוד המוצגים להלן:

1. מסלול א' (עם עבודת גמר)

תלמיד המסלול הזה ילמד במשך שתי שנות לימודיו 8 סמינריונים (כל אחד בן 4 ש"ס) מלימודי החוג. עליו לכתוב שתי עבודות סמינריוניות, אחת מהן לפחות עד תום שנת הלימודים הראשונה, ועבודת גמר, ולהיבחן בבחינות על חומר ביבליוגרפי (כמפורט בסעיף ד' להלן). בחירת השיעורים וקביעת מהלך הלימודים ייעשו בהתייעצות עם היועץ לתלמידי התואר השני ובאישורו.

את עבודת הגמר יכתוב התלמיד בתחום שהוא מבקש להתמחות בו. רצוי שנושא העבודה ייקבע עם סיום שנת הלימודים הראשונה.

2. מסלול ב' (ללא עבודת גמר)

תלמיד המסלול הזה ילמד במשך שתי שנות לימודיו 9 סמינריונים (כל אחד בן 4 ש"ס) מלימודי החוג. עליו לכתוב שלוש עבודות סמינריוניות, אחת מהן לפחות עד תום שנת הלימודים הראשונה, ולעמוד בבחינות על חומר ביבליוגרפי (כמפורט בסעיף ד' להלן). בחירת השיעורים וקביעת מהלך הלימודים ייעשו בהתייעצות עם היועץ לתלמידי התואר השני ובאישורו.

ג. לימודי שפה (בשני המסלולים)

עד תום שנת הלימודים הראשונה יסיים התלמיד בהצלחה קורס בגרמנית או בצרפתית למתקדמים.

ד. בחינות (בשני המסלולים)

בסיומו של סמינריון ייבחן התלמיד בכתב או יגיש עבודה בהיקף המצומצם מעבודה סמינריונית ("רפראטי").

במהלך שנת לימודיו הראשונה ייבחן התלמיד בבחינות ביבליוגרפיה בתחומים אלה: העברית העתיקה; העברית הבתר-מקראית; העברית של ימי הביניים; העברית של העת החדשה. מועדי הבחינות מתפרסמים בלוח הבחינות של החוג. את חומר הבחינה (רשימות ביבליוגרפיות מוערות) ניתן לקבל במזכירות החוג. יש להירשם לבחינה במזכירות החוג עד שבועיים לפני מועד קיומה.

ה. ציון הגמר

ציון הגמר ייקבע על פי שקלול זה:

	במסלול א':
20%	ציוני השיעורים
30%	ציוני העבודות הסמינריוניות
40%	ציון עבודת הגמר
10%	ציון בחינות הביבליוגרפיה

	במסלול ב':
60%	ציוני השיעורים
30%	ציוני העבודות הסמינריוניות
10%	ציון בחינות הביבליוגרפיה

ו. סמינריון מחלקתי (בשני המסלולים):

מן התלמיד נדרשת השתתפות בסמינריון המחלקתי שהחוג מקיים אחת לחודש. הודעה על מועד ההרצאות מתפרסמת על גבי לוח המודעות של החוג בתחילת כל סמסטר.

3. לימודי תעודה בעריכה לשונית

א. כללי

מסלול לימודי תעודה בעריכה לשונית בעברית פועל במסגרת החוג ללשון העברית וללשונות השמיות.

בבסיס התכנית עומדת התפיסה שהכשרת כוח אדם משכיל ומיומן של עורכים לשוניים היא אחת הדרכים למציאת פתרון הולם להשבחת צורתם וסגנונם של דברים הרואים אור בעברית. יותר מכל גוף אחר יש בכוחה של האוניברסיטה, ובפרט אוניברסיטת תל-אביב, להכשיר כראוי את המבקש לעסוק בעריכת לשון. הפקולטה למדעי הרוח, ובתוכה החוגים ללשון העברית וללשונות השמיות והחוגים לספרויות, התברכה בחוקרים מעולים שתחום מחקרם עשוי לפרנס כהלכה את לימודי העיון העומדים בבסיס ההכשרה הדרושה. התכנית מעניקה לבוגריה תעודה בעריכה לשונית.

ב. תנאי רישום וקבלה

התכנית פתוחה בפני בוגרי כל חוגי הלימוד באוניברסיטה אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בציון "טוב" (80) לפחות. הקבלה לתכנית מותנית בתוצאות בחינת מיון וריאיון אישי.

הודעה על מועדי הבחינה והריאיון תישלח לנרשמים בתחילת חודש יולי.

ג. סדרי הרשמה

המעוניין להתקבל לתכנית יבצע הליך רישום לאוניברסיטה כמקובל. את טופסי הרישום ניתן לרכוש באחת מחנויות "דיונון" (אפשר אף בפנייה לטלפון 1-800-800-220 או לאתר האינטרנט שכתובתו: www.dyonon.com).

המועד האחרון להרשמה הוא בתחילת חודש יולי. המועד המדויק מתפרסם במודעה בעיתונות ובמודעות ברחבי הקמפוס בתחילת חודש מאי, וניתן אף לברר אותו במזכירות החוג.

לאחר הרשמתו יוזמן המועמד לבחינת מיון ולריאיון אישי. הודעה על החלטת ועדת הקבלה תישלח לתלמיד לקראת סוף חודש אוגוסט.

ד. משך הלימודים

משך הלימודים בתכנית (לבוגרי החוג ללשון העברית) - שנה אחת. מי שאינם בוגרי החוג ללשון העברית חייבים בלימודי השלמה קודם להשתלבותם בתכנית גופה. את לימודי ההשלמה ניתן לפרוס על פני שנה אחת וניתן אף לצמצם אותם על פני סמסטר אחד. אין אפשרות להתחיל את הלימודים בתכנית גופה בסמסטר ב'.

ה. היקף הלימודים

היקף הלימודים בתכנית גופה הוא 28 ש"ס. לאלה ייתוספו לימודי השלמה בהיקף של 12 ש"ס למי שאינם בוגרי החוג ללשון העברית, ועוד 4 ש"ס למי שאינם בוגרי החוג לספרות עברית או החוג לתורת הספרות הכללית.

ו. שכר לימוד

בעבור לימודי התכנית עצמה ישלם התלמיד שכר לימוד בגובה שכר הלימוד הנגבה בעבור שנת לימודים אקדמית אחת. בעבור לימודי ההשלמה ישלם התלמיד בנפרד בהתאם להיקף השעות שיוטל עליו (2.5% מגובה שכר הלימוד בעבור כל שעת לימוד). פרטים אלו עשויים להשתנות בהתאם להחלטות הנהלת האוניברסיטה. למידע מוסמך ומעודכן בכל ענייני שכ"ל יש לפנות אל מדור שכ"ל שבמרכז למרשם.

ז. מבנה הלימודים

התכנית מורכבת מלימודים עיוניים בין-תחומיים ומסדנאות עריכה שהן השלד המרכזי של התכנית. סדנאות אלו עוסקות במגוון תחומי העשייה של העורך הלשוני: עריכת תרגום, עריכת ספרותית, עריכה עיתונאית, עריכה מנהלית, עריכת דברי מדע וכיו"ב. התכנית אף כוללת סדרת מפגשים עם עורכים ואנשי מקצוע מתחומי העשייה המרכזיים בעריכה.

ח. דרישות הלימודים

- א. נוכחות פעילה בכל השיעורים והסדנאות שתכנית הלימודים מציעה.
- ב. הגשת כל התרגילים והעבודות המוטלות במהלך הקורס.
- ג. ציונים ובחינות - בכל שיעור או סדנה תתקיים בחינה סופית או עבודה מסכמת. הציון הסופי בשיעור או בסדנה ייקבע לאחר שקלול ציון המטלה הסופית והתרגילים שהוגשו במהלך הקורס.
- ד. קריאה עצמית של טקסטים מן המקורות הקלאסיים של השפה ועמידה בבחינת בקיאות בלשונם של טקסטים אלו. רשימת טקסטים נבחרים שקריאתם נדרשת נמסרת לתלמידים בתחילת שנה"ל.
- ה. ציון המינימום הנדרש בשיעורי התכנית, ובכללם לימודי ההשלמה, הוא 80. תלמיד אשר לא השיג ציון זה, או תלמיד אשר לא ניגש לבחינה במועדה הראשון מחמת מחלה, שירות מילואים או כל סיבה אחרת שתיראה מוצדקת לוועדת ההוראה החוגית, יהיה רשאי להיבחן במועד מיוחד.
- ו. המעבר מלימודי ההשלמה ללימודי התכנית מותנה בהשגת הציון 80 בכל אחד מן הקורסים המרכיבים את לימודי ההשלמה.

ט. ימי הלימודים

לימודי התכנית גופה מתקיימים בימים שני ורביעי בשעות 12:00-20:00. לימודי ההשלמה מתפרסים על פני ימות השבוע (א-ה), והם מתקיימים ברובם בקבוצות מקבילות הניתנות לבחירה. את תכנית הלימודים, הן לימודי התכנית והן לימודי ההשלמה, של השנה הנוכחית ניתן לראות בפנייה לידיעון הפקולטה למדעי הרוח באתר האינטרנט של האוניברסיטה (שכתובתו רשומה מטה; בכניסה לאתר יש לבחור בשורה "לימודי תעודה בעריכה לשונית"), וניתן אף לקבלה (גם בדואר האלקטרוני) בפנייה למזכירות החוג. פרטים בדבר מועדי הקורסים השונים בשנה"ל הבאה יהיה אפשר לקבל בפנייה למזכירות החוג לקראת סוף חודש אוגוסט.

המחלקה ללשונות השמיות

לימודי התואר הראשון

א. כללי

במחלקה ללשונות השמיות ירכשו התלמידים ידיעה בסיסית בלשונות שמיות חיות ועתיקות ובעקרונות הכלליים של הבלשנות המודרנית, כדי שיוכשרו לעסוק בשפות שמיות מתוך גישה בלשנית מודרנית.

ב. מסלולי הלימודים

במסלול דו-חוגי כוללים לימודי החוג שיעורים במסגרת של 58 ש"ס (כולל 2 ש"ס שיעור פנורמי). לימודים במחלקה ללשונות השמיות ובמחלקה ללשון העברית במקביל ייחשבו כלימודים בשני חוגים לקראת תואר.

ג. תנאי קבלה

בנוסף על תנאי הקבלה של הפקולטה, נדרשת מתלמידי המחלקה ללשונות השמיות ידיעת ערבית ברמה של בחינות בגרות או השגת פטור מערבית במסגרת של מכינה אוניברסיטאית, כפי שיפורט להלן.

ד. מבנה תכנית הלימודים

ש"ס	2	קורס פנורמי
ש"ס	8	שיעורי חובה
ש"ס	4	לימודים תיאורטיים
ש"ס (12x3)	36	לשונות עיקריות
ש"ס (4x2)	8	סמינריונים

המחלקה מציעה במסגרת לימודי הלשונות העיקריות לימודי אמהרית, אכדית, ארמית-סורית, געז וערבית. לימודי לשון עיקרית נמשכים שנתיים, וכוללים שיעור למתחילים (8 ש"ס) ושיעור למתקדמים (4 ש"ס) בשנה שאחריה. תיתכן המרה של לימוד דו-שנתי של לשון עיקרית ללימוד חד-שנתי של שתי לשונות עיקריות. בכל מקרה יש ללמוד שתי לשונות עיקריות במסגרתן הדו-שנתית.

לקראת קבלת התואר הראשון, על התלמידים להגיש שתי עבודות סמינריוניות. תלמידים שלא השיגו פטור מערבית בטרם החילם את לימודיהם, ילמדו בשנה הראשונה ללימודיהם האקדמיים לימודי מכינה בערבית למתחילים ומכינה בערבית למתקדמים (סה"כ 8 ש"ס). שעות לימוד אלה יתווספו על מניין 58 שעות לימודי המחלקה. כל שיעורי המחלקה ללשונות השמיות פתוחים בפני תלמידי החוג ללשון העברית בהתאם להנחיית יועצי החוג.

ה. מהלך הלימודים

להלן דוגמה למהלך הלימודים במסגרת תלת-שנתית:

שנה א'

מבוא לבלשנות שמית
תחביר הלשונות השמיות
שיעור תיאורטי
שפה א' למתחילים
מכינה בערבית למתחילים

שו"ת 4 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס
שו"ת 2 ש"ס
שו"ת 8 ש"ס
ת' 4 ש"ס*

22 ש"ס, מהן 20 עם אקרדיטציה

שנה ב'

שפה א' למתקדמים
שפה ב' למתחילים
שפה ג' למתחילים
מכינה בערבית למתקדמים

שו"ת 4 ש"ס
שו"ת 8 ש"ס
שו"ת 8 ש"ס
ש' 4 ש"ס*

24 ש"ס, מהן 20 עם אקרדיטציה

*קורסים אלה אינם נכללים במניין השעות לתואר

שנה ג'

שיעור תיאורטי
תחביר הלשונות השמיות
שפה ב' למתקדמים
שפה ג' למתקדמים
שיעור פנורמי
סמינריון
סמינריון

שו"ת 2 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס
שו"ת 4 ש"ס
ש' 2 ש"ס
ס' 4 ש"ס
ס' 4 ש"ס
סה"כ שנה ג' 20 ש"ס

ו. ציון הגמר

ציון הגמר ישוקלל כך:
לימודי שפות
לימודים תיאורטיים
עבודות סמינריוניות

45%
30%
25%

לימודי התואר השני המחלקה ללשונות השמיות

כללי

לימודי התואר השני מכוונים כך שיביאו את התלמיד לדרגת התמחות בענף אחד לפחות של הבלשנות השמית, ישלימו את ידיעותיו בתחומים שבהם השכלתו חסרה, ויעמיקו את תרבותו הבלשנית, כדי שיוכל לעסוק במחקר או בעיון בלשני המעוגן בלשונות שמיות.

תנאי קבלה

יתקבלו ללימודי התואר השני תלמידים בוגרי המחלקה ללשונות השמיות של אוניברסיטת תל-אביב בציון "טוב" (80) לפחות, או בעלי תואר ראשון אחר שידיעותיהם ורמתם מקבילות. במקרים אחרים תוצע למועמד תכנית השלמה כדי שיוכל לעמוד בדרישות הקבלה.

מסלולי הלימודים

המחלקה מאפשרת לימודים בשני מסלולים, עם ובלי עבודת גמר (תזזה). המסלול עם עבודת גמר מיועד לתלמידים המעוניינים להתמחות במחקר בלשני. תלמידי המחלקה במסלול ללא עבודת גמר לא יכוונו לעיסוק מחקרי, אלא עיוני, ולפיכך לא יוכלו להמשיך בלימודים לקראת תואר דוקטור. המעבר בין מסלול למסלול אפשרי במקרים חריגים באישור מרכז המחלקה, ומותנה בדרישות פקולטטיות ודיסציפלינאריות.

המסלול עם עבודת גמר

במשך שתי שנות לימודיו לקראת קבלת התואר השני ילמד התלמיד במסגרת המחלקה ללשונות השמיות 32 ש"ס, מהן 8 ש"ס לימוד שפה שמית נוספת. מהות וסדר הלימודים ייקבעו לכל תלמיד על בסיס אישי, ויורכבו מהיצע המחלקה ללשונות השמיות ומשיעורים בלשניים או לשוניים בהיצע מחלקות או חוגים אחרים. נדרשת גם השתתפות פעילה של התלמיד בסמינר המחלקתי. עוד יידרש התלמיד ללמוד לשון אירופית מודרנית, בהתאם לתחום התמחותו (שעות אלה לא ייחשבו במניין שעות הלימוד לתואר). על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ואת עבודת הגמר. את העבודה הסמינריונית הראשונה יש להגיש עד תום שנת הלימודים הראשונה. לשם הסמכתו, לאחר שישלים את חובותיו כנדרש, יהיה על התלמיד להיבחן בבחינה מסכמת. מרכז המחלקה ללשונות השמיות יקבע את הנושאים לבחינה, תוך התייעצות עם יועץ החוג שהרכיב את תכנית הלימודים לתלמיד. הבחינה תהיה אישית, בכתב ובעל-פה, ועל מועדה יסוכם בין מרכז המחלקה לתלמיד.

המסלול ללא עבודת גמר

במשך שתי שנות לימודיו לקראת קבלת התואר השני ילמד התלמיד סה"כ 36 ש"ס על פי הפירוט דלהלן: 32 ש"ס לימודי בלשנות ולשונות שמיות, מהן 8 ש"ס לימוד שפה שמית נוספת; 4 ש"ס לימודי השלמה מחוגים אחרים. מהות וסדר הלימודים ייקבעו לכל תלמיד על בסיס אישי, ויורכבו מהיצע המחלקה ללשונות השמיות ומשיעורים בלשניים או לשוניים בהיצע מחלקות או חוגים אחרים. לימודי ההשלמה אף הם יכוונו על פי נטיות התלמיד ותחומי התעניינותו. נדרשת

גם השתתפות פעילה של התלמיד בסמינר המחלקתי. עוד יידרש התלמיד ללמוד לשון אירופית מודרנית, בהתאם לתחום התמחותו (שעות אלה לא ייחשבו במניין שעות הלימוד לתואר). על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ועבודת גמר. את העבודה הסמינריונית הראשונה יש להגיש עד תום שנת הלימודים הראשונה. לשם הסמכתו, לאחר שישלים את חובותיו כנדרש, יהיה על התלמיד להיבחן בבחינה מסכמת. מרכז המחלקה ללשונות השמיות יקבע את הנושאים לבחינה, תוך התייעצות עם יועץ החוג שהרכיב את תכנית הלימודים לתלמיד. הבחינה תהיה אישית, בכתב ובעל-פה, ועל מועדה יסוכם בין מרכז המחלקה לתלמיד.

ציון הגמר

ציון הגמר ישוקלל כדלקמן:

במסלול עם עבודת גמר

10%	קורסים
25%	עבודות סמינריוניות
50%	עבודת הגמר
15%	בחינת גמר

במסלול ללא עבודת גמר

30%	קורסים
40%	עבודות סמינריוניות
30%	בחינת הגמר

סגל ההוראה

המחלקה ללשון העברית

ד"ר חיים כהן - ראש החוג
 פרופ' אברהם טל (אמריטוס)
 ד"ר עמנואל אלון
 ד"ר אסתר בורוכובסקי
 ד"ר עירית גטרוייר
 ד"ר פנינה טרומר
 ד"ר יחזקאל מוצפי
 ד"ר תמר סוברן
 ד"ר אורה עמבר
 ד"ר משה פלורנטין
 גב' קרן בן שושן
 מר שי היימנס
 גב' רעיה חזון
 מר איציק פריינטה
 מר טל קיטנפלון
 גב' נועה קלפוס

המחלקה ללשונות השמיות

פרופ' שלמה יזרעאל - מרכז המחלקה
 ד"ר ברוך פודולסקי
 ד"ר עדה ורטהיימר
 ד"ר אנבסה טפרה

תכנית הלימודים בעריכה לשונית

ד"ר חיים כהן - ראש התכנית
 ד"ר פנינה טרומר – מרכזת התכנית
 ד"ר בשמת אבן-זוהר
 ד"ר אילנה ארבל
 ד"ר תמר סוברן
 מר אהרן ברגר
 גב' נחמה ברוך
 גב' ליאורה גרילק
 גב' עידית וולפה
 מר שמואל פרץ
 גב' מיכל צימרמן

מזכירת החוג - גב' רות טיטונוביץ
 מזכירות החוג: בנין רוזנברג, חדר 115, טל': 6409787
 קבלת קהל: ימים א'-ה', בשעות 9:30-12:00
 e-mail: rutht@tauex.tau.ac.il